

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtno . . . K 6-50
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se
plačuje od četrstopenne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 68.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, 25. marca 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Klerikalna politična morala.

Naši javnosti bo še znana afera z graščino Jan-
komir, v katero je bil upleten tudi g. drž. posl. dr.
Hočevar. In to ne samo moralno, temveč je on in pa
nekateri drugi ljubljanski gospodi kupil omenjeno
graščino, da bi jo razparceliral, prodal in si zaslužil
pri tem lepe tisočake. No — za oskrbnika so posta-
vili gospodje mladega dr. Franka, znanega na
hrvaškem in deloma tudi na Slovenskem pod časti-
tim imenom Hades. In tega gospoda Franka, kateri
je po trditvi zagrebških listov na Jankomirju igral
zelo veselega in darežljivega grajščaka, je moral le-
tos dr. Hočevar prav energično tirjati, naj položi
svoje račune. Svetoval mu je tudi isti gospod, naj
izrabí še hitro Rauchovo dobo in proda Jankomir
deželo. Kaj bi dežela z Jankomirjem, za katerega bi
morala plačati okrog dva milijona kron, počela, za to
se g. dr. Hočevar ni brigal. To je gotov dokaz, kako
se interesira za blagor hrvaških davkoplačevalcev in
urejene razmere v bratski deželi. Pripomnimo le ta-
ko mimogrede, da je takrat jokaj »Slovenec« bridke
solze za Rauchom in da je po svojih v tem oziru ne
ravno skromnih močeh psoval hrvaško-srbsko koa-
licijo, katera je Raucha žalibože poprej odstranila
kakor je dr. Hočevar dobil svoj denar iz Jankomira.
Da bi bila »Slovenčeva« pisava kaj s temi zadevami
v zvezi, seveda nečemo trditi; saj zadostuje samo
dejstvo, da »Slovenec« že sam po sebi zagovarja
vse politične lumpe na slovanskem jugu. Mi smo v
informacijo svojim bralcem o celi stvari poročali;
g. dr. Hočevar se je pa za naša poročila silno zani-
mal in nam pisal, da vesti o Frankovem poneverje-
nju, ki bi segalo v stotisoče kron, niso resnične...
Pisal pa nam je tudi, naj o celi stvari molčimo za-
radi tega, ker bi se utegnili razhuditi v Ljubljani
njegova sotrpina, ki sta baje v liberalnem taboru.
Torej to, da sta v liberalnem taboru, bi nas naj napo-
tilo, da bi molčali... Stvar je interesantna: klerikal-
ci nimajo toliko čuta za javno moralo, da bi grajali
graje vredne dogodke v lastnem taboru — ergo,
wie der Schelm ist, denket er von anderen! Te dni
smo grajali sklep Zveze južnih Slovanov, kakor smo
pač slišali in čitali o njem, vkljub temu, da sede v
Zvezi napredni poslanci; stvar, to je slovenska
pravna fakulteta, nam je bila višje ko Zveza, ki lah-
ko napravi vsled kakih napačnih domnevanj ali pre-
vdarkov neumestnen sklep, s katerim stvarno ni ni-
česar doseženega — a s katerim se stranki doma
škoduje brez vsake koristi za celi narod. »Slovenec«
seveda postopa docela drugače — zato se mu čudno
zdi, da smo grajali Zvezo, ker nismo bili o njenem
sklepu s »Slovencem« vred točno poučeni — a smo

to zmoto tudi takoj pošteno popravili, česar »Slo-
venec« ne misli storiti, temveč misli iskati na ta na-
čin priličen izgovor za — neuspeh v vseuč. zadevi.
Toliko političnega »abeceja« se res še nismo naučili
kakor uredništvo »Slovenca«, da bi namreč povsod
gledali samo svojo stranko in prikrivali vsako poli-
tično zmoto, ako so prizadeti tudi naši ljudje. Ra-
zume se, da naše stališče ni bilo naperjeno proti ni-
komur kot osebi — torej gotovo tudi ne proti g. dr.
Ploju, kateri ga sicer presoja drugače kot častivred-
ni »Slovenec« s svojo politično »moralo«. G. dr. Ho-
čevar pa se naj zahvali ljubljanski gospodi, ako smo
ga — razume se, da samo exempli gratia — neko-
liko spomnili uprav za velikonočne praznike na Jan-
komir.

Politična kronika.

KAJ BO PO VELIKI NOČI?

Pri nas v Avstriji živimo zares v čudnih razme-
rah. Vlada pravzaprav nima v parlamentu večine,
opira se le na nemškonoacionalno narodno zvezo,
katera uživa brez vseh dolžnosti in neprijetnosti u-
godnosti vladne večine. Njeno uradno glasilo »Nem-
škonac. Koresp.« prerokuje že, kaj se bode zgodilo
ozir. ne zgodilo po Veliki noči. Predvsem seveda ne
bode premene v vladi, dokler se večina v češkem
deželnem zboru ne ukloni blaznim zahtevam nem-
ške manjšine, ki bi rada gospodarila v deželi. V tem
oziru vlada med Bienerthom in nem. nacionalci naj-
boljši sporazum. Slednji dobro vedo, da bi bilo z re-
konstrukcijo konec zlatih dni in že Slovanom ne-
znosne protekcije; zato so pozabili celo na »hudo
rano«, ki jo je baje nemškemu narodu vsekala
Schreinerjeva odslovitvev. Bienerth upa, da bode po
Veliki noči nekako stiščal posojilno predlogo in po-
tem se bode začelo zopet veselo življenje naprej. —
O štajerskem deželnem zboru seveda ni govora. Kaj
tudi Bienertha in osrednjo vladno zvezo, če nam
spodnještaj. Slovincem potegnejo njegovi nemško-
nacionalni prijatelji kožo z glave! Pa bode treba g.
Bieniertha spomniti na to, da živimo — in ko se bode
šlo za ureditev razmer na Češkem, se ne sme poza-
biti tudi na Štajersko. Naš boj, ki ga bijemo v Grad-
cu, se ne more izvojevati tu temveč na Dunaju!

RUSKI TISK O KRALJU PETRU.

Petrograjski listi so te dni pozdravljali kralja
Petra zelo simpatično kot poveljnika slovanske
predstraže v zapadnem delu balkanskega polotoka,
kot vnuka črnega Jurija, ki je osvobodil Srbijo iz
turškega jarma, kateri se je prišel zahvaljevat Ru-
siji za bratsko pomoč — in končno kot slovanskega

naslednika neslovanskih Obrenovičev na srbskem
prestolu. »Novoje Vremja« pravi, da kralj Peter v
Rusiji ni nikakšen tujec. Bival je tam takrat, ko so
Obrenoviči pregnali Karadžordževića iz Srbije, v
Rusiji so se vzgojili tudi njegovi otroci. Ruski vo-
jaški krogi goje do njega simpatije zaradi tega, ker
se je v 70. letih boril kot prostovoljec v francoski
armadi proti Nemcem in ker je l. 1876 pod tujim ime-
nom vojvoda Petra Mrkonjiča vodil bosanske usta-
še proti Turkom. Rusom je kralj Peter mil in drag
tudi zategadelj, ker je bil vedno veren prijatelj Ru-
sije in zlasti v lanski krizi. »Ta vernost dela čast
njegovi slovanski zavesti. Ona je lani ohranila mir
na Balkanu. Od njega si je vernost do Rusije prisvo-
jil tudi srbski narod, kateri se ji je vsled krivde
Obrenovičev prejšnja desetletja odtujil. Po zaslugi
kralja Petra se širi znanje ruskega jezika po Srbiji.
Za Milana in Aleksandra, zlasti pa po krivdi povest-
nega Vladana Gjorgjeviča, so preganjali na srbskih
šolah učitelje, ki so učili ruski. Še le za kralja Petra
je bila uvedena ruščina zopet kot obvezen predmet
na srbskih srednjih šolah. V poslednji dobi je bila
sklenjena trgovska pogodba med obema bratskima
državama. On podpira uvoz ruske železnine, tka-
nine in petroleja na srbski trg.« — Potemtakem je
seveda umevno sovraštvo velikih dunajskih židov-
skih listov do kralja Petra. In klerikalno naše časo-
pisje je tako odvisno od dunajskega tiska, da vsako
obrekovanje kralja Petra in bratskega srbskega na-
roda verno ponatisne.

SODNA IMENOVANJA PRI NAS IN NA ČEŠKEM.

Mi smo že včeraj objavili listo sodnih imenovanj
na Sp. Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Kaj ve-
selega ni v njih: ponavljajo se stereotipni prikazen, da
ležejo nemški protežiranci na boljša in ugodnejša
mesta, Slovence pa se tlači v hribe in sploh v kra-
je, ki so daleč od prometa in živahnejšega življenja.
Pri nas ne velja geslo, da spadajo v slovenske kraje
slovenski sodniki! Drugače je to seveda na Češkem.
Pri imenovanju sodnikov, pri katerem se je zopet
temeljito preteriralo Čehe in po možnosti stlačilo
Nemce naprej, je napisal v »N. Fr. Presse« nekdo
komentar, pravijo, da Hohenburger sam. In v tem
člančiču se pravi, da je pravosodno ministerstvo
pri sedanjih imenovanjih vsaj deloma upoštevalo ge-
slo: V nemške kraje spadajo nemški sodniki! — Ako
pravimo mi, za slovenske kraje hočemo slovenske
sodnike, pa vpijejo Nemci o posestnem stanju, kri-
vichah itd. Slednjič: pravica pri nas v Avstriji nič več
ne velja. Nemci brezobzirno izrabljajo svojo moč —
in s slovanske strani ni potrebnega odpora. Poseb-
no pri nas na Slovenskem se za sodna imenovanja

LISTEK.

Konovalov.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje).

»Zakaj sem ti verjela?« je zastokalo dekle. Nato
so se njene v globočino viseče noge dvignile in iz-
ginile. Zadoleno je motno govorjenje in obotavlja-
joče se udarjanje ob tla.

»Jaz ne grem na policijo! Sa-a-aša!« je bolestno
kričalo dekle.

Bilo je močnejše ob tlak, ... novi žvižgi, jok,
kričanje...

»Sa-a-aša! ... Lju-u-ubček! ...«

Človek bi mogel misliti, da se tu gori koga ne-
usmiljeno davi. Krik se je oddaljeval, postajal je
tišji in motnejši in izginil je kakor hude sanje...

Potrta vsled tega prizora, ki se je odigral z ne-
verjetno naglico, sva zrla v temno ulico in nisva se
mogla pomiriti vsled tega joka, tuljenja, preklinja-
nja in bolestnega vzdihovanja... Posamezni glasovi
so mi še doneli v ušesih in komaj sem mogel ver-
jeti, da je bilo vse to v resnici tako. Silno hitro je
šla ta mala, a pretresljiva drama mimo naju...

»Konec...« je rekel Konovalov posebno nežno,
zroč v mirno temno noč, ki ga je gledala molče in
resno skozi okno.

»Kako me je ta prijala! Ah?« je pričel čez ne-
koliko časa zavzet. Klečal je na pokrovu kadi ter
se opiral z rokami ob okno. — »Na policijo so jo
peljali! ... pijano ... z nekim potupuhom... Kako
se je to hitro zgodilo! ...«

Globoko je zavzdihnil, stopil s kadi, se vsedel
na neko vrečo, si objel kolena, se gugal sem in tja
ter me tiho prosil: »Povej mi, prosim te, Maksim

— kako je bilo vse to? ... Kaj se je pravzaprav
zgodilo? ... To se pravi, kaj imam jaz pri vsem
tem?«

Povedal sem mu svoje mnenje. Vse je od kon-
ca do kraja njegovo delo. Pred vsem mora človek
vedno vedeti, kaj da hoče in predno prične svoje
delo, mora misliti že na izid in na posledice. On ni
ničesar vedel, na nič pomislil, ničesar ukrenil in za
to je vsega le sam kriv. Bil sem hud nanj: Kapito-
linino vpitje in stokanje, tisti pijani krik »pojdi!«, vsa
divjost tega ostudnega prizora mi je še donela v
ušesih, in prijatelju nisem ničesar prizanašal.

Poslušal me je s povešeno glavo, in ko sem
umolknil, jo je dvignil in zazrl sem v njegovem ob-
razu izraz neprisiljenega strahu in začudenja.

»No, to je lepa stvar!« je vskliknil jezno. »To
je v resnici nekaj ostudnega! No, in kaj sedaj? Kaj
meniš? Kaj naj storim z njo? Ali naj jo poročim?«

V izbruhu teh besed je bilo toliko čiste, otroške
odkritosrčnosti, tako pošteno priznanje krivde
napram temu dekletu in toliko ginljive okornosti, da
se mi je moj tovariš resnično zasmilil, in vprašal
sem ga, če nisem bil morda prestrog?

»A čemu sem jo neki vzel iz one hiše?!« je
vskliknil Konovalov skesano. »Ah, kako me sedaj
sovražijo! ... Na policijo pojdem in bom ... Porečem
ji ... No, nekaj ji pač porečem ... Ali naj grem?«

Prišel sem do prepričanja, da se iz tega svidenja
pač ne bo nič pametnega izcimilo. Kaj naj ji neki
reče? Poleg tega pa je tudi pijana in gotovo že spi.

On pa se je vedno odločneje ukvarjal s to mi-
slijo.

»Čakaj! ... Šel bom tja ... Saj ji hočem dobro.
Tam pa je med samimi tujimi ljudmi... Jaz grem k
nji ... Ti lahko med tem ... Vrnem se takoj! ...«

Vzel je svojo čepico ter zapustil urno delav-
nico.

Dokončal sem delo ter se vlegel spat. In ko sem
se proti jutru zbudil ter iz navade pogledal tja, kjer
je spal Konovalov, sem opazil, da se še ni vrnil.

Prišel sem do prepričanja, da se iz tega svide-
las, z nabrekli gubami na čelu, oči kakor od lah-
nega oblaka zatemnele. Ne da bi me bil pogledal, je
stopil h kadi, se prepričal o mojem delu ter molče
zleknil na tla.

»No — ali si jo videl?« sem ga vprašal.

»Saj sem šel vendar radi tega tja.«

»No — in ...«

»Nič.«

Bilo je jasno, da ni maral govoriti. Misleč, da ne
bo dolgo trajalo to razpoloženje, ga nisem dalje nad-
legoval z vprašanji. Molčal je ves dan, govoril je z
mano le par kratkih besed, tičočih se dela ter stopal
večidel s povešeno glavo, še vedno oni megleni iz-
raz v očeh, po delavnici. — Bilo je, ko da je nekaj
ugasnilo v njem. Delal je počasi in leno, kakor od
misli na rokah in nogah uklenjen. Ponoči, ko sva
dela zadnje hlebe v peč in se nisva vlegla k počitku,
ker sva se bala, da bi se nama kruh ne zažgal, me je
prosil: »Prosim te, čitaj mi nekaj o Steniki.«

Ker ga je opis mučenja in usmrtitve vedno naj-
bolj razburil, sem čital iz knjige to mesto. Poslušal
je, ležeč na hrbtu, nepremični pogled uprt v okajeni
strop.

»Sedaj je mrtev ... Takega človeka so usmrti-
li! ...« je pričel počasi, ko sem nehal. »Tisti čas se
je lahko živelo! Svobodno! Bil je prostor — človek
ni bil tako uklenjen ... Duša je bila svobodna. Sedaj
pa — mir in tihota ... red ... in če se natančneje po-
gleda, je življenje dandanes že premirno in prepo-
nižno. Knjige, šole ... In vendar živi človek brez
podpore in varstva, in ničesar ni, kar bi ga vodilo...
Grešiti ne sme, in ne grešiti mu je nemogoče ...«

nikdo ne briga. Naša klerikalna večina se tako drži, kakor da bi bila naša mesta in trgi, kjer se s pomočjo nemških sodnikov okreplja nemški življenj, za njo španske vasi. Zakaj bi nas tudi vlada in Nemci ne topli, če mirno držimo? Dejstvo je, da še nikoli nismo pri sodnih imenovanjih toliko trpeli, kakor za časa klerikalnega režima na Slovenskem.

KAJ SE GODI NA OGRSKEM?

Včerajšnji budimpeštanski listi priobčujejo interview z Justhom. Rekel je: »Čujem, da se me spravlja v zvezo s ponedeljskimi dogodki v državni zbornici. Baje sta se neodvisna stranka in stranka 48-nikov naprej dogovorili o njih in vedeli za nje. To ni res. V stranki ni bilo nikakega dogovora. Kar se je zgodilo, se je zgodilo spontano in jaz moram obrekovanje svoje stranke najodločnejše zavrniti. Kvestor drž. zbornica Zlinsky mi je naznanil, da je vložil ugovor proti kazenskemu zasledovanju poslancev. Tudi jaz stojim na stališču, da so poslanci za to, kar store v parlamentu, le parlamentu same-mu odgovorni. Le državni zbor ima pravico o aferi odločevati.« — Najslabše se glase izpovedbe pri o dogodkih v drž. zboru za Gezo Polonyja. Konstatiralo se je, da je on vrzel tintnik v min. predsednika. — Kakor znano, so v Aradu sprejeli grofa Tiszo z gnjilim jajci in kamenjem. Vsled tega je obsojenih v zapor 9 delavcev in njihovih žen.

TAJNA POGODBA MED AVSTRIJO IN RUSIJO?

Petrogradski dopisnik pariškega »Figara« poroča, da je dobil v pogovoru z odličnim diplomatom utis, da se je v avstrijsko-ruskem dogovoru za javnost navlašč izdal precej površen komunik, da ste se pa obe vladi tajno in formalno natanko dogovorili o važnih gotovih točkah glede balkanske politike. — Merodajni listi tej novici ne verjamejo.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Neguš Menelik zopet umira. Pariška »Agence Havas« poroča iz Abdis Abebe dne 24. marca: Neguš Menelik leži v zadnjih vzdihljajih. Kraljica Taitu je odstavljena in je bila prisiljena zapustiti kraljevo palačo. Vsi glavarji so prisegli novemu negušu zvestobo. — Kakor znano, je ista »Agence Havas« Menelika že parkrat ubijala.

Poboji med Arnauti in Črnogorci. Iz Soluna poročajo, da se vrše med Arnauti in Črnogorci na meji napadi in poboji. Dva Črnogorca in jeden Arnaut so ubiti.

O preziranju hrvatskega jezika na Lloydovih ladjah se bridko pritožuje zaderski »Narodni list«. Na dveh novih ladjah, »Brioni« in »Sarajevo«, ki ste določeni za službo v dalmatinsko albanskih vodah, so napisali italijanski, nemški, francoski in angleški — o domačem občevalnem jeziku, hrvaščini, pa ni ne duha ne sluha!

Dnevna kronika.

a Nekaj o cesarju Viljemu. Cesar Viljem mrzi mačke tako, da ni na njegovem dvoru najti nikjer nobene. Ko je bil nekoč šel na Angleško, kjer je bival nekoliko tednov, so morali tam pometati vse mačke v klet pod gradom. Zdi se splošno, da cesar to dela iz praznoverja. In nosi vedno neki prstan, v katerem je udelan kos kamena, ki ga je nekoč vrgel tat v nočnem času na posteljo nekega ustanovitelja dinastije. Oni tat je takoj nato neopaženo izginil. Na srednjem prstu leve roke pa nosi Viljem starinski prstan, v katerem se nahaja kamen, ki ga je vzel neki nemški vitez saracenskemu vojaku pri Jeruzalemu pred več sto leti.

a Mednarodni časnikarski kongres bo letos na visokem morju na krovu avstrijske ladje »Thalia«. Udeleženci se vkrcajo 15. maja v Trstu.

Kajti na ulici je red, v duši pa — zmešnjava. In nobeden človek ne razume drugega...

»Saša, kaj je pa s Kapitolino?« sem vprašal jaz. »S Kapo?« je vzkliknil. — »Konec! Basta!...« — Zamahnil je energično z roko.

»Končal si torej vso stvar?«

»Jaz? Ne. — Ona je storila vsemu konec.«

»Kako pa?«

»Čisto jednostavno. Vstrajala je pri svojem stališču in ni hotela ničesar slišati... Vse pri starem. Samo da poprej ni pila, sedaj pa pije... Vzemi hlebe iz peči — jaz grem spat...«

V delavnici je postalo tiho. Svetilka se je kadila, vrata peči so sem in tja zaropotala in sušča se škorja gotovih hlebov tiho pokala. Na cesti, nasproti najinim oknom, sta govorila dva stražnika; in še en glas, nejasen in nedoločljiv, je donel s ceste na moje uho — kakor tiho zvonjenje kovinaste table, viseče v vetru nad prodajalnico, ali kot daljno, kratko ječanje človeka. Vzel sem hlebe iz peči ter legel spat. Toda zaspati nisem mogel; ležal sem z napol zaprtimi očmi, poslušajoč skrivnostno šumenje noči. Naenkrat vidim — Konvalov se dvigne molče s svojega ležišča, vzame knjigo o stenji z moje police, jo odpre in približa svojim očem. V polutemni noči vidim popolnoma natanko globoko zamišljeni izraz njegovega lica in zasledujem njegove kretnje: s svojimi prsti tipa vrste v knjigi, strese z glavo, odpre prihodnjo stran, zre nekaj časa v knjigo ter obrne potem pogled name. V njegovem globoko zamišljenem, zabreklem obrazu je bilo nekaj napeto-vprašajočega, in dolgo me je zrlo to popolnoma neznano mi lice...

Dalje sledi.

a Srbski konzulati v Bosni. Za gotovo se čuje, da uredi Srbija nekaj konzulatov v Bosni in Hercegovini. Prvi konzulat otvorijo v Mostaru in omenjajo že tudi osebo, ki so jo izbrali za prvega srbskega trgovskega konzula.

a Zakaj je Nemčija bogata, je razložil angleški državni sekretar Edvard Grey. Minister je rekel, da tega ni pripisovati politiki obrambne carine, ampak sledečim trem dejstvom. Prvič, Nemčija je položena sredi Evrope in ima dobra tržišča na meji. Drugič, Nemci so pokazali velik organizatorski talent in slednjič je resnica, da se na Nemškem vsako vprašanje najprej z znanstvene strani objasni.

a Pokret med Arbanasi proti dunavsko-jadranski železnici. Merodajni arbanaske krogi vstajajo vedno bolj odločno proti zgrajenju dunavsko-jadranske železnice. Arbanasi pravijo, da bode Albanija imela malo koristi od te proge, na drugi strani bo pa Solun izgubil izredno veliko svojega trgovskega pomena. Tudi v političnem in vojnem oziru bo železnica škodila Albaniji.

a Ureditev turško-srbske meje. V Belograd je prišlo poverjenstvo iz Sofije, da uredi turško-srbsko mejno vprašanje. Med drugimi se nahaja v komisiji tudi več turških višjih oficirjev.

a Srbi na vseslovanskem kongresu. Sedaj je dognano, da bode delovalo za udeležbo Srbov na vseslovanskem kongresu v Sofiji mnogo srbskih zdravnikov, častnikov in skoro vse vsenčiliščno dijaštvo.

a Široki klobuki in igle, kakor jih nosijo sedaj nekatere dame, tvorijo že občo nevarnost. Vsak dan se bere, da je katera zabodla kako osebo s svojo dolgo iglo in da je nastala vsled tega znatna nesreča. Dogodilo se je že tudi, da je ena iztaknila nekemu oko v vozu, ker je tako manevrirala s svojo glavo, da je raje po strani zabodla soseda, samo da se namesti na sedež. V eni ameriških držav so velikanske klobuke in igle že policijsko prepovedali. Kdo ve, kak čut za krasoto mora imeti ženska, ki nosi teže take redoseje. V vetru niti ne more izhajati. In vendar slednjič te vrste pokrivalo ni niti več najmodernejše. Naše ženstvo bi pač moralo pomisliti, da so taka strašila rogovilila po Parizu in Berlinu že predprošle zime. Boj takim izrodkom neumne mode! Če že naše ženstvo ne mara takih pokrival popolnoma zavreči, se pa naj porabijo za koše valečim kokljam in lože psom in mačkam.

a Poljaki v Petrogradu. V ruski prestolnici, ki šteje 1.450.000 prebivalcev, živi 85.000 Poljakov, katerih početek sega še do časov neodvisnosti Poljske. Največ je delavcev, ki so pa večidel nezavedni, vendar je pa tudi dosti razumnih Poljakov, zdravnikov, visokih uradnikov, ravnateljev, vsenčiliščnikov, ki delujejo v mnogih družtvih. Največje društvo je »Tawarzystwo dobroczynnosci« (Dobrodelno društvo), ki vzdržuje dve šoli. Razven tega je v Peterburgu poljska cerkev in azil sv. Kazimirja, 4 ljudske šole, 2 gimnaziji, »Sokol poljski« deluje zelo ustrajno. Nadalje izhaja »Dziennik Peterburski«, »Kwartalnik Litewski« in ilustrirani list »Wiara i Zycie«. Poljska kolonija v Peterburgu je ena najznatnejših v Evropi.

a Pravda proti Hofrichterju. Iz Dunaja poročajo, da je odložil dr. Pressburger zagovorništvu, ker mora nekaj izpovedati v zadevi Turckove, ki je nosila Hofrichterjeva pisma njegovi ženi. Dr. Pressburger ne more biti ob enem priča in zagovornik. Hofrichterjeva rodovina si še ni določila drugega zastopnika.

a Statistika prebivalstva na Ogrskem, ki je izšla za leto 1909 kaže propad madjarskega naroda. Število rojstev je nazadovalo v letu 1909 od 36'800/00 na 36'100/00. Najslabše je to pri Madjarih. Tam je padlo na 32 od tisoč, dočim je pri Rumunih razmerje 36, a pri Nemcih in Slovanih 27 do 39. Tudi zakonov se je pri Madjarih najmanjše sklenilo. Če bi torej ne bilo vedno novih pomadjarskih pristašev, bi madjarski narod bil čez nekaj desetletij dobro prerahljan.

a 2.500.000 kron deficita ima letos dvorno gledališče na Dunaju.

Štajerske novice.

Seja izvrševalnega odbora narodne stranke se vrši v torek 29. tm. ob 8. uri zvečer v rdeči sobi Narodnega doma v Celju. Zaradi nujnosti in važnosti nekaterih točk razgovora je potrebna polnoštevna udeležba.

v Naše delo ob velikonočnih praznikih. Iz krogov ZSNM nam pišejo: Bližajo se velikonočni prazniki in skoraj vsak tovariš ali tovarišica zajdeta ob tem času med domače ljudi; če že ne to pa vsaj v kako veselo družbo. Spominjajte se tedaj našega narodnega časopisja in naše Zveze, katere član mora biti ali postati vsak narodni mladenič in mladenka. Nabirajmo sedaj naročnike za naše časopise, spominjamo se sklada naše Zveze vsak po svojih močeh! Naši drugi in družice, ki pridejo sedaj domu in jih vzame zopet tujina, naj vzamejo s seboj lepe spomine na naše delo, na naše navdušenje in ljubezen do domovine! Naj jih spremljajo besede pesnika Medveda: Otrpni gibka mi

desnica, jezik prirasti mi na nebo, če te mila slovenska gorica, kdaj pred svetom zatajim plašno! Spominjajte se, tovariši in tovarišice, svojih dolžnosti tudi vesele velikonočne dni!

v Nujni predlog za pogorelce v Berkeveh. Kjer je 15. marca uničil strašen požar pol vasi, je stavil v seji državnega zbora dne 18. marca državni poslanec dr. Ploj, da se jim dovoli takoj izdatna državna podpora, zlasti, da se hitro podeli potrebna krma za živino.

v »Narodni List« je izšel včeraj z lepe velikonočno prilogo. »Narodni list« bo odslej redno prinašal tudi slike zanimivih sodobnih dogodkov, znamenitih mož in drugih važnih predmetov. Skrbite našemu ljudskemu glasilu za odjemalce!

a Konservativni nasveti dr. Šusteršiča. »Sloga« piše včeraj na dr. Šusteršičev naslov med drugim sledeče: »Če namerava s svojo energijo poosttriti razpor v katoliško-narodni stranki na Štajerskem, naj ne hodi sem in naj ne jemlje nase prokletstva nesloge.« Komentar bode napisal »Slovenec«.

a Besede in — dejanja. Dr. Korošec piše v velikonočnem uvodniku »Slov. Gosp.« o vstajenju Kristusovem: »Vihre strasti so se polegile in zakraljeval je večno lepi nauk: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« To so seveda le besede. Kakšna so pa dejanja naših klerikalcev?

Ein braver deutscher Mann. Našim čitateljem je še v spominu, da je bil pred tukajšnjim okrajnim sodiščem obtožen vodja nemške ljudske šole Cmerešek false Zmerezheg radi pretepanja šolarjev. — Možu je tenka predla, kajti obremenilne priče so zanj zelo neugodno izpovedale; njih pričevanje je podpiralo tudi zdravniško-spričevalo. Treba je bilo napeti vse strune, da ga sodišče obtožbe oprosti in da reši vsaj na videz svoj in ugled štorovske šole. Privlekel je k drugi razpravi celo kopo negodnih otročičev, ki naj bi potrdili, da ni ovaditelja nikoli, najmanj pa ne kritični dan tepel in mu prizadjal na glavi in levem licu ozledbe. Otročiči — Cmereškovi učenci — so seveda od prvega do zadnjega dobesedno enako izpovedali. In ko je še sodni zdravnik oddal po preteku enega meseca popolnoma nasprotno mnenje kot oni zdravnik, ki je preiskal fanta drug dan po poškodbi, je bil Cmerešek oproščen in čast štorske šole rešena. To je dejstvo in nič drugega. — Mi smo po prvi razpravi o slučaju poročali, ker smo hoteli pokazati svetu sadove nemške vzgoje. Tega nam seveda ne more nihče braniti. Pribito ostane, da je več kot polovica vseh otrok, ki hodijo v štor-sko šolo, nemščine popolnoma nezmožna — slovenskega pokoljenja so domalega vsi s Cmereškom vred; da je pouk popolnoma nemški, vsled česar sedi več kot polovica šolarjev kot mutci v klopih. Dalje je razprava dognala, da hodi cela vrsta otrok po 6—8 let v I. razred I. odd., da ne znajo ne pisati ne brati. Dvanajstletni fantje še niso bili pri prvi spovedi, ker ne razumejo nemškega boga. Ti otroci bodo izstopili čez dve leti iz šole — ne da bi se bili naučili najprimitivnejših nauk. Na tako šolo so lahko Nemci ponosni, veseli so je pa lahko tudi stariši. Proslavljanje Cmereška po nemških listih nas nič ne alterira. Ein braver deutscher Mann, ga imenuje graška tetka — Cmereška, ki je rojen sin slovenskih starišev v neki vasi župnije svetokriške pri Slatini, Cmereška, ki je bil donedavna še slovenskega mišljenja, ki pa se je za skledico nemške teče prelevil v Nemca pravzaprav postal renegat, onega Cmereška, kojega brat višji poštni oficijal v Gradcu je še danes zaveden Slovenec. Dober tek k tej pridobitvi! Komur so vseč neznajčajni renegati, naj jih ima; Slovenci smo veseli, če se otresemo takih smeti. Toliko o tem slučaju z naše strani. — Pisarne dr. Brenčiča, ki je zastopal zasebnega udeleženca, pa nismo poklicani braniti pred neosnovanimi in neumestnimi napadi z nemčurske strani.

v Za železnico Polzela-Kamnik. Graška »Tagespst« je priobčila dopis kranjsk. dež. posl. barona Abfaltrerna, v katerem ta popravlja neresnično poročilo istega lista o pogovoru železn. ministra z njim, ko je vodil k njemu odposlanstvo za železnico Polzela-Kamnik. Po tedanjem »Tagespstnem« poročilu je dejal Wrba, da se bode železnica gradila na državne stroške od Polzele do Kamnika. List sam je dostavil, da se prebivalstvo protivi progi, katera da tudi ne bi obrestovala kapitala za gradnjo. Abfaltrern popravlja to poročilo v toliko, da je za sedaj le nameravana progla Polzela-Motnik, ker ni denarja za nadaljevanje do Kamnika. Vostalem pa pravi Abfaltrern kot Nemec, da te železnice ni smatrati kot kako koncesijo Slovincem, temveč za iz strateških in narodnogospodarskih ozirov prepotrebno prometno sredstvo. To je odkrita in poštena beseda Nemca ki vidi dalje in temeljiteje, ko naši — slepi renegate.

Kaplan Pavlič pred sodiščem. Znano je, da je imel kaplan Pavlič, ki katehizira na šulferajnski šoli v Št. Lenartu v Slov. goricah hude boje s starim Schifkom, ker je klical njegovo deklico z nazivom »Živko«, kakor je v farnih matrikah in ne kakor hoče stari Živko, namreč »Schifko«. Ker je staro-

dayni German nekoč gospoda kaplana radi tega opsoval, ga je ta tožil, vsled česar je bil on obsojen na 50 kron. Na to pa je Živko tožil kaplana radi zasmehovanja z imenom »Živko«, češ njegovo ime je nemško od pamtiveka. V Mariboru je pa bil kaplan oproščen, ker je sodnik uvidel, da ima kaplan prav, kajti »Schifko« je Živko in je bil in bo. Kaplan se je hotel prizvati radi premale Živkove kazni, Živko pa radi oprostivke kaplanove. Senat je pa oba priziva odklonil. — Zanimivo je, da vsi nemški listi pišejo, da je kaplan Pavlič klical Živkovo hčerko Žiuko in besnijo radi takega žaljenja starih Nemcev. Svedca, če bi bil katehet pravil »Civko«, bi pač moral vsak pošteni protestirati, a graški Nemci morže ne vejo, da Šentlenarčane začne peči še ne docela zadušena slovenska vest, če slišijo samo Živko mesto Schifko.

Ljubeznivi milijonar Westen. »Rdeči Prapor« poroča iz Celja: Jako prijeten gospod je lastnik tovarne za emaljno posodo v Gabrju, Westen. Ker se izvršujejo v njegovem podjetju razna stavbna dela, ima že od lanskega leta 11 zidarjev v poslu, zakar pravzaprav niti opravičen ni. Teh 11 delavcev je dobivalo do pozne jeseni mezdo, kakršna je v kraju običajna, torej kakor vsi na odprtih stavbah vpisani delavci. Ko pa je prišla zima in se je brezposelnost med zidarji silno razširila, je tovarna na umazan način porabila priliko in znižala delavcem mezdo za 40 vin. na dan. Ker niso mogli zidarji tisti čas drugod dobiti dela, jim ni kazalo nič drugega, kakor potpeti. Sedaj je pa pomlad tukaj in stavbe se oživljajo. Nič ni bolj naravnega, kakor da so omenjeni zidarji zadnji teden naprosili podjetnika, naj jim zopet nekoliko priboljša. Bili so še celo tako skromni, da niso zahtevali vseh 40 vinarjev naenkrat. Kakor naleteli so na pravega tiča. Zadrli se je, da naj bodo veseli, če jim sploh daje dela (t. j. če je tako milostljiv, da jih izkorišča), priboljška jim pa ne da niti vinarja; na noben način ne, Zidarji so ponovili prošnjo, a zaman. Končno jim ni ostalo nič drugega, kakor reči: Pa naj gospod Westen sam opravi zidarsko delo po 10 ur na dan za 3 K 60 vinarjev. Zahtevali so obračun in knjižice, pa so razven dveh odšli.

Wake sodne cenilce ima celjska sodnija! O tem naj govori sledeči slučaj. Cenilec Walland je pred 2 leti cenil znano Zandonattijevo posestvo Lahnhof, kerse je šlo za neko posojilo, Zandonattiju na ljubo na 250.000 K. Letos pa, ko je posestvo na dražbi, ga je isti Walland cenil na 56.000 kron. Vprašamo sodnijo, kako si upa nastavljati kot cenilce skoro izključno razne nemškutarske eksistence, kako si upa posebej usiljevati ljudem cenilce Wallandove sorte, in vprašamo jo končno, katera stranka naj ima pri takih razmerah še zaupanje v nepristranost sodnije?

Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval neimenovani rojak v Zemunu (Slavonija) K 3.—. Iskrena hvala rodoljuba v tujini!

Zakupovanje lova. V smislu § 15., zakona z dne 21. septembra 1906, dež. zak. št. 5. iz leta 1907, vršilo se bode zakupovanje spodaj navedenih občinskih lovišč potom javne dražbe za dobo 6 let, t. j. od 1. julija 1910 do 30. junija 1916 na sledeči način. V torek, dne 12. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne na Vranskem v pisarni okrajn. zastop. za občine: Vransko (55 K), Sv. Jur ob Tab. (132), Gomilsko (141), Marija-Reka (393) in Prekopa (101); v četrtek, dne 14. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v Šmarju pri Jelšah v trški občinski pisarni za občine: Sv. Ana (145), Lemberg (17), Šmarje trg (51), Šmarje okolica (131), Nezbiše (6), Ponikva (101), Roginska gorca (30), Slivnica (80), Zibika (22), Sv. Štefan (50), Sladkagora (10), Žusem (100), Tinsko (31), Sv. Vid pri Grobelnem (31); v petek, dne 15. aprila t. l. ob 8. uri dopoldne na Laškem v občinski pisarni za občine: Dol (80), Jurklošter (160), Marijagradec (60), Sv. Rupert (30), Laško (12); v soboto, dne 16. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v Celju v pisarni okrajnega glavarstva občine: Sv. Jur ob j. ž. trg (26), Sv. Jur ob j. ž. okolica (493), Griže (471), Kalobje (81), Sv. Peter v Savinski dolini (700), Frankolovo (120), Svetina (230), Damlje (80), Teharje (880), Višnjavas (160). Pri vsaki občini zgoraj v oklepaju predstavljene številke pomenijo izključno ceno v kronah; vsak dražbenik zakupa položiti ima pred začetkom dražbe izključno ceno dosežajoči znesek v gotovini ali vrednostnih papirjih kot vložnino. Največ ponujajoči mora takoj položiti stroške dražbe, enoletno zakupnino dosežajočo varščino v gotovini ali vrednostnih papirjih, enoletno zakupnino in za kolekovanje pogodbe po lestvici II. potrebni kolkovni znesek. Velikost vsakega posameznega občinskega lovišča se lahko vpogleda pri tem uradu in se bo, pred dražbo posebej naznanila. Pripomni se, da se bo, ako nastopi vsled končno veljavni odločb o morebiti še tekočih prizivih ali v smislu nadaljnjih določb tega zakona kak prirastek ali odpadek na občinskem lovišču, pri dražbi dos. žena zakupnina

v razmerju površinske mere prirastka ali odpadka zvišala ali znižala. Dražbeni akt je podvržen potrdilu okrajnega glavarstva. — C. kr. okrajno glavarstvo Celje.

Nepriistranski sodnik. Ko je sedaj v Ameriko pobegli pater Anzelm iz Nazarja v »Gospodarju« napadel nadučitelja Knafliča, je slednji tožil urednika »Gospodarja« in pa patra Anzelma radi razžaljenja časti. V tej pravdi je bilo zaslišanih več prič iz Gornjegograda, med temi tudi kaplan Berk. Zato je mariborska okrajna sodnija naročila okrajni sodnji v Gornjemgradu, da zasliši dotične priče, kar se je zgodilo po ondotnem kazenskem sodniku g. Sernecu. Svetnik Grebenc ni imel s celo zadevo nič opraviti, zato bi človek od njega pričakoval, da se za to zadevo ne bo nič brigal ali da bo vsaj nepristranski. Toda komaj je prišel kazenski akt v Gornjigrad, vzel ga je »nepriistranski« svetnik Grobonc pod pazduho ter šel z njim baje naravnost v naše župnišče. Dekan in kaplan Berk sta osebna prijatelja patra Anzelma! Par dni potem je bil zaslišan kaplan Berk v tej kazenski zadevi pri sodišču v Gornjemgradu. Po kazensko-pravdnem redu nima obtoženec v predpreiskavi vpogleda v kazenski akt, še manj pa priče. Povsod se ta določba skrajno strogo izvršuje in se akti ne dajo ne enemu, ne drugemu v pogled. Svetnik Grebenc pa je torej nesel kazenski akt v župnišče, kakor da bi tam funkcioniral kak kazenski senat. Prav neverjetno bi bilo, da bi bil pater Anzelm po posredovanju svojih prijateljev o teku predpreiskave in sploh o zaslišanju prič natančno poučen, še predno je dobil obtožnico v reke. Gospodje v Celju nam bodo to gotovo priznali. To je preklicano slaba in nezaupljiva justica. V svetnika Grebenca in njegovo juristarijo ne moremo imeti nobenega zaupanja. Kogar Grebenc vzame »na piko«, za tega je najboljšje, da takoj zbeži iz Gornjegograda, sicer se mu zna prigraditi, kakor uglednemu tržanu Gržonu, katerega je dal Grebenc po žandarmeriji tirati v zapor radi igre »f«, katere Gržon nikoli igral ni. Pa tudi na ta slučaj pridemo. In ljudje se čudijo, če v Grebenca nimamo zaupanja! Ali morda gospodje v Celju tudi tako delate, ker se na taka očitanja nič ne zganete?

Iz Gornjegograda. Predsedništvo okrajne sodnije v Celju opozarjamo na podlistek »Smrdokavra« v zadnjem »Narodnem Listu«. Ta dopis je iz Mozirja in opisuje tamošnje razmere. V tej igri igra žalostno ulogo neki »sodni mož«. Že iz njegove »nepriistranosti« bi slavno predsedništvo lahko uganilo, kedo je ta preklicani »sodni mož«! Tudi v Mozirju ga torej že poznajo.

Iz Hrastnika. Vaš cenjeni list piše dne 23. tm. iz Hrastnika, da so hrastniški »Nemci« naložili na železnico skale. To je tudi umevno, ker so menda mislili, da bodo »Sokoli« nazaj grede padali na omenjenih kupih. Zdaj pa ti nepoštenjaki govore, da so »Sokoli« naložili skale na železnico. Smešno! Kje more tujec v nepoznanem kraju vedeti za skale, in vse to v hudi temi, kakor je bila v nedeljo. Dalje vprašamo slavno premogokopno družbo na Dunaju, ali ima zato telefonično zvezo iz hrastniške direkcijske pisarne s trboveljskim konzumom, da se »abstinent« Mahalka telefonično vabi. (Priča na razpolago). — Tudi Linhartu opozorimo, naj bo pridkan, če ne, bo zopet tista črna pošast prišla nad tebe, kakor v trboveljskem »pržonu«. Se ne spominjaš več, kako si bil za natakarkja s »kiblo«.

v Čitalnica v Šmarji pri Jelšah uprizori na belo nedeljo popoldne vsled obče želje v tretji tridejanko »Moč uniforme«.

a Smrt v ognju. Iz Zg. Radgone nam poročajo: V Birošku na Ogrskem je zgorela minuli torek lesena kajža do tal. V njej je živel 73 letni prevžitkar Melak, kateri je s svojo hišico vred zgorel.

v Rogaški notar Strafella je v resnici originalen možak. Priobčili smo v »N. D.« in v »N. L.« vest, kako sta on in njegov koncipijent zastopala v eni isti pravdi nasprotni si stranki. G. notar je nato poslal popravek, pa samo »N. L.«, katerega je ta v svoji včerajšnji številki tudi objavil. V tem popravku taji, da bi bila naša trditev resnična, in trdi tudi, da ni dobil od notarske zbornice ukora. Informirali smo se o stvari natančno: Res je, da je v neki pravni zadevi podpisal notar Strafella tožni spis za eno izmed obeh strank, dočim je njegov koncipijent v ravnotisti zadevi podpisal spis za nasprotno stranko, tako da sta torej šef in koncipijent v eni zadevi zastopala dve nasprotni stranki. Resnica je dalje, da

je notarska zbornica sklenila nasproti notarju Strafelli ne sicer ukor, ampak opomin na njegove dolžnosti. Čudimo se g. notarju Strafelli, da si upa prihajati s takimi popravki in se lovi za besede, dasiravno je bistveno vse resnično, kar smo poročali.

v Veliko smega je padlo na Zg. Štajerskem. V Mürzzuschlagu in nekaterih drugi krajih ga je nad 20 cm. Ljudje se bodo vozili za velikonoč na saneh.

v Umrli je v Hočah mati sedanjega župana, Marija Bernik, stara 80 let.

v Javno vprašanje. Podpisani odbor vpraša uljudno cenjene gospode, ki so se drznili trositi o »slovenjebistriškem in konjiškem odseku Prosvete« skrajno lažnjive vesti, kakor npr. da prireja veselice in milo rečeno, vtakne denar v žep, od kod imajo te vesti. Povdarjamo, da smo sodelovali doslej le pri eni veselici in izkazali smo svoje račune na javnem občnem zboru v Sl. Bistrici. — Občni zbor je bil javen, objavljen v časopisih in upravičeno vprašamo zahrbtno dostojneže, zakaj se niso udeležili našega občnega zbora, zakaj niso imeli korajže povedati nam v obraz svojega mnenja. Prosimo vas sedaj, javite se z imeni javno, da vemo, s kom imamo opraviti! Izjavljamo, da zasledujemo odslej vsakega zahrbtnega opravljivca sodnijsko. Za odbor: phil. Ljudevit Mlakar, t. č. knjižničar; forest. V. Starovašnik, t. č. predsednik; M. U. C. Ivan Jurečko, t. č. tajnik.

Hoče. V ponedeljek je »N. D.« naznanil ofert naših nemškutarjev. Da si ne bodo dolgo mučili praznih glav, evo nasveta: Preskrbite kaplanu Kranjcu prav mastno župnijo in videli boste, kako hitro se ga boste rešili. Razpisane nagrade pa ne zahtevam za se, marveč izplačajte 50 K Ciril-Metodovi družbi v Ljubljani ali pa narodnemu skladu v Celje, če nočete biti figovci.

v Maribor. Avstrija se joče, ker so mariborski »nemški železnicarji« sklenili, svojih sinov ne davati v mariborsko učiteljske. (Učiteljske radi tega ne bo prazno. Op. ur.) Prav imate, da svoje sinčke pripravljate za druge stanove. Saj v državi je dovolj železnice na resnično nemških tleh. Tam jim preskrbite službe za čuvaje, mazače, premikače, spremljače, kurjače, vratarje itd. Tam naj branijo nemško posest in na pravem mestu bodo. Očetnjava pa bo rešena.

v Maribor. Naš lutrišpater M. je iz svojega fehtarskega potovanja (baje celo po Švici) privandral pred 3 tedni domov. Z nabranim skupičkom hočejo on int. tukaj namestiti lutrišpruskega trgovca. Potem pater ne bo šolske mladine od slovenskih izločb s palico samo odganjal: »Marsch, marsch, geht nur fort von diesem windischen Laden!« ampak je bo kar dalje tiral: »Marsch, marsch, vorwärts in unseren neuerrichteten Lutrishladen! damit die Kücke darinnen nicht verhungert«. No, oba Novaka, Platzter, Gaiser in še drugi protestantskemu popu gotovo ne bodo peli glorijske.

a Bazilčne drobne novice. Občinske volitve v šmarnski okolici se vrše dne 30. marca in 6. aprila. Prvikrat voli 3., drugikrat ostala dva razreda. Naprednjaki, štejte naše glasove! — Tudi v Gradišči (Haloze) se vrše občinske volitve. — V Hočah so ustanovili klerikalci proti nemškutarski lastno posojilnico — Pri Sv. Bolfenku nad Središčem imajo od 2. do 10. apr. misijon. Torej kar cel teden bodo nadlegovali misijonarji iz Celja napredne Bolfenčane.

Druge slov. dežele.

Mednarodni muzej za jamsko znanstvo se zgradi v Postojni. Izročen bo postojnski jami kot lastnina v oskrbo.

Dnevna avtomobilna vožnja je uvedena med Barkovljami in Miramárom.

Zveza trgovinskih (Lloydovih) kapitanov je izročila glavnemu vodstvu avstrijskega Lloyd vlogo zaradi zboljšanja gmotnega položaja. Na odgovor bodo čakali do 31. marca.

Drugi mlečarski tečaj na Vrhniki priredi kranjski deželni odbor od 15. aprila do 15. sept. Sprejelo se bo 14 učencev.

Zaradi delitve istrskih občin po narodnosti so se vršila v ponedeljek pogajanja med Slovani in Italjani, pa ni prišlo do sporazuma in se pogajanja nadaljujejo začetkom aprila. Baje so se tudi vršila pogajanja zaradi laške univerze.

Po svetu.

Slaba diagnoza. Strašen dogodek je razburil neko vas pri Rionu na Španskem. Tam so namreč spravili šestletno dekletce, ki ga je zdravnik proglasil mrtvim, v vaško mrtvašnico, da bi ga

drugi dan pokopali. Ko so pa v jutro prišli grobarji, so videli da otrok diha. Rakev je bila odprta in otrok je ležal ob njej. Zdravnik se je bil zmotil in je spoznal neke vrste krč za — smrt. Kajpada je otrok kmalu potem valed prestanega straha in napora umrl. Zdravnik je moral kmalu pobegniti, ker ga je hotelo ljudstvo obesiti.

V Proti ameriškim turistom je nekdo streljal v Jeruzalemu. V ponedeljek je obiskalo več Amerikancev v spremstvu kavasa ameriškega konzulata Omarjevo mošejo. Neki mehamedanski romar iz Afganistana, ki je molil v mošeji, se je grozno razljutil, ker so Amerikanci vstopili v čevlji, fotografirali in ga motili v molitvi! Začel se je s kavaso kregati in v prepir so se vmešali tudi Amerikanci. Kmalu je mohamedanec popolnoma zdivjal in ustrelil štirikrat med goste. Eдни Amerikanci je izteklo oko, druga je pa ranjena na nogi. Afgana so zaprli. Izjavil je, da je branil svetišče in da se ne kesa.

V Moderni glasovi se čujejo iz Perzije. Iz Teherana namreč javljajo, da hočejo francoski bogataši posoditi Perziji 6 milijonov in se bodo za to zastavile kraljeve dragocenosti. Ker to ne bo državno posojilo, se Rusija ne more umešavati.

V Mrtvec na morju. Pri Kapu Brun so našli 100 metrov od obali truplo elegantno oblečenega moža na morju. Glava in roke so bile popolnoma objedene. Ker so bili pri mrtvecu najdeni papirji docela izprani se ni mogla dognati ni istovetnost ni starost. Na morju je plaval krog 40 dni.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

IZBRUH ETNE.

Catalonija, 25. marca. Ognjenik Etna je minulo noč silovito bruhal z gromu podobnim bobnenjem. — Zgornje žrelo meče kamenje iz ebe. Lava prodira vedno dalje.

VAS ČRNA V PLAMENU.

Celovec, 25. marca. Semkaj je došlo poročilo, da gori vas Črna pri Velikovcu že od včeraj. Podrobnosti manjkajo.

SESTANEK CESARJA VILJEMA S FALLIERESOM.

Berlin, 25. marca. V tukajšnjih diplomatskih krogih se govori o sestanku cesarja Viljema s predsednikom francoske republike, Fallieresom. Cesar je baje že večkrat resno govoril o tem sestanku, med drugim pri otvoritvi francoske umetniške razstave.

POTOVANJE PROF. MASARYKA NA RUSKO.

Praga, 25. marca. Prof. Masaryk se poda na Rusko. da bode v več knjižnicah študiral za svojo knjigo, ki bode izšla v več jezikih naenkrat in bode obravnavala rusko revolucijo od Dostojevskega do Gorkoga. Masaryk namerava tudi obiskati Leva Tolstega.

OBISK RUMUNSKEGA KRALJA NA DUNAJU.

Bukarešt, 25. marca. Rumunska kraljeva dvojica namerava posetiti cesarja Franca Jožefa ob njegovi osemdesetletnici na Dunaju.

BOBČEV POLJAKOM.

Praga, 25. marca. Predsednik pripravljalnega odbora za vseslovanski kongres v Sofiji, Bobčev, priobčuje v čeških listih poziv na Poljake, naj bi se kongresa udeležili. Zavrniši poljske ugovore proti udeležbi pravi Bobčev, da še ni vse upanje na udeležbo Poljakov zgubljeno; za sedaj je sploh treba potrpljenja, ker so povsod velike težave za razširjenje novoslovanske ideje, za katero je treba vernih sotrudnikov in apostolov. Kongres v Sofiji sploh ne bode zasledoval nobenih političnih ciljev, temveč bode služil samo za medsebojno spoznavanje slovanskih narodov. Ako že Poljaki ne morejo iti iz političnih ozirov v Sofijo, pa naj tja pošljejo zastopnike znanstvenih in literarnih zavodov.

POSKUŠEN BEG TARNOWSKE.

Berlin, 25. marca. Iz Benetk se je zvedelo, da je kanila grofica Tarnowska s pomočjo nekaterih prijateljev pobegniti iz ječe. Beg se je ponesrečil, a za to so odredili strožjo straženje obtoženke.

RAZPUST GRŠKE VOJAŠKE ZVEZE.

Atene, 25. marca. Najbrž prečita grški kralj prihodnji ponedeljek sam kraljevo poslanico, s katero se sklicuje velika narodna skupščina za revizijo ustave. Ko bode poslanica šla med narod, se vojaška liga razpusti.

VELIKA ČEŠKA NARODNA DOBROTNICA.

Praga, 25. marca. Tu je umrla vdova bivšega oskrbnika pri knezu Turn in Taxisu, Franca Puknerja. Zapustila je 60.000 kron za uboge češke diake, 30 tisoč za šolsko matico, 30 tisoč za otroško bolnišnico v Pragi in še več drugih večjih legatov za narodne in dobrotne namene.

SMRTNA KOSA.

Cetinje, 25. marca. Umrl je nadškof v Baru, srbski katoliški metropolit Milinović.

Pariz, 25. marca. Umrl je predsednik francoske akademije znanosti de Vogue.

MORILEC KNEZA ITO.

Karbin, 25. marca. Morilec kneza Ito, neki Korejanc Angai, je bil danes zjutraj usmrčen.

VESTI O REDU »ZVEZDA KARAGJORGJE-VICEV«.

Beligrad, 25. marca. Vse vesti, da je kralj Peter podelil ruskemu carju red »zvezde Karagjorgjevicev«, katerega baje car ni sprejel, so tendenciozne izmišljotine.

MORALA V DEŽELI »BOŽJEGA STRAHU IN POBOŽNIH ŠEG«.

Cahi (Aachen), 25. marca. Oblasti so zasledile shajanje žen in deklet iz najboljših rodbin v nekem elegantnem stanovanju, kjer so se odpravljali splošni plodovi. Iz cele zadeve se grozi razviti velikanski škandal.

CORPORA DELICTI IZ OGERSKE DRŽAVNE ZBORNICE.

Budimpešta, 25. marca. V poslanski zbornici so našli 8 komadov, s katerimi so ometavali justhovci ministre. So to vezan stenografski protokol, tintnik z nogami iz bronze, vzet z mize hrvaškega ministra, na to tintnikov pokrov, dva debela zveza corporis juris, vsak po 5 kg težek, knjiga o hišnem redu in še dva predmeta, o katerima se ne ve, od kod sta. — Zaslišan je bil državni tajnik Sterenyi, kateri je v burni seji stal blizu Khuena.

Viktor Bevc, Celje

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Edini narodni slikar in pleskar

Tržne cene.

24. marca.

Dunaj: Žitna borza. Vsled bližnjih praznikov je došlo le do neznatnega prometa. Pšenica je bila za 10, oves in koruza za 5 vin. cenejša; rž je bila nespremenjena.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 156 do 160 v. mlade težke 167 do 168 vin., mlade, srednje 171 do 173 v. mlade, lahke 173—175 vin. Zaloga 28.414 komadov. Prignano 421 komadov, odgnano 180. Ostalo torej 28.655 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'60 pšenica za maj K 13'49, pšenica za oktober K 11'26, rž za april 8'40, rž za oktober K 8'29, oves za april 7'16, oves za oktober K —, koruza za maj K 6'11, koruza za julij K 6'26, ogrščica za avgust K 13'75. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendence medla, promet 15.000 q, efektivna pšenica in rž za 5—10 v cenejša, ostalo slabo. Termini so bili slabi. Vreme hladno in oblačno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40 do K 40³/₄ za dobavo 40¹/₂ do 41. Tendence trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 33 80, nova kampanja kron 26'55. — Tendence trdna. Vreme: deloma oblačno.

Budimpešta: mast svinjska K 187 — namizna slanina 163'—.

Velikonočne dopisnice

kakor tudi za godove s cveticami itd. se dobivajo v velikanski izbiri pri

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobno.

177 88-6

Na debelo in drobno.

Velikonočne razglednice.

Zvezna trgovina v Celju pri poroča cenjenim gg. trgovcem na deželi velik zalogo lepih

velikonočnih razglednic

po najnižjih cenah. Od 500 kom. naprej franko.

161 9-9

Ravnokar so došli najnovejši čevlji spomladne sezone!

Vsakemu nudim priliko, da si v največji in prvi celjski zalogi čevljev kupi čevlje po najnižjih cenah. — Moški čevlji od 7 K do 24 K; damski čevlji od 5 K do 22 K; čevlji za otroke od 1 K naprej. Za obilen obisk se priporoča

Štefan Strašek 212 4-1

zaloga čevljev in potrebščin v Celju. Kovaška ulica.

Pojasnilo.

Ker se je po eventualni sodnijski pomoti ali kakorsibodi v 62. št. „Narodnega Dnevnika“ v preklicu Marije Repič glede žalitve in laži proti tam označenima gg. pozabilo omeniti njeno hišno ime ter bi se na ta način lahko mislilo mene, spodaj podpisano, javljam, da je bila to Marija p. d. „Medenova“ in da nisem z njo v nikaki zvezi.

Marica Repič

mizarjeva hči.

Polzela, dne 19. marca 1910.

216 1

Javna zahvala

Pošto je ljudski rod tolikim nevoljama obisipan, razne ga boleti sve to više muče i de-gentrizaju.

Velika hvale vrijedan je zbor liečnika, koji neutrduivo ispituje uzroke boli, ter se uspješno bori za ozdravljenje ljudskog organizma, prema onoj lozinki radeći: „— mens sana in corpore sano.“ Na visini svojega zvanja stoji i dr. Cloupek Karlo, od svih obljubljeni kotarski liečnik iz Ljutomera. Jerbo je on moju bolnu suprugu, pa i mene u teškoj bolesti upravo vanrednom marljivošću, razumievanjem i ljubavi liečio i povratio nam čelično zdravlje, krepku snagu života i veselje čud, zato mu ovim putem javno zahvaljujem.

Na Raskrižju, Medjimurje, dne 16. ožujka 1910.

Ljudovit Tihanyi,

učitelj državne škole i journalista.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljene obutev.

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orglanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad izkušen kapelnik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „**Kapelnik 1910**“ Narodni dom, MARIBOR.

125